

SETKÁNÍ S KNIHOU

Gloria

Timothée de Fombelle

Metodiku zpracovala:

Mgr. Martina Kovářová, ZŠ Fryčovice

Konzultace:

Mgr. Hana Brožová, ZŠ Palkovice

Věková kategorie:

5. – 8. ročník

Zaměření (cíl, obsah) lekce:

Vánoční příběh, migrace, instinkt, intuice, pisatelství

Vyučovací předměty:

český jazyk, občanská výchova

Bibliografie:

DE FOMBELLE, Timothée. *Gloria*. Přeložila
JANDEROVÁ, Drahoslava. Praha: Baobab, 2021.
ISBN 978-80-7515-127-8.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Stručný obsah

Příběh o vlaštovce Glorii, kterou neviditelná touha táhne z jihu do zimy na sever, kde se její osud protne s osudem osamělého řidiče dodávky a mladého uprchlíka, snad nejvíc ze všeho připomíná Wildeovy nebo některé Andersonovy pohádky. Právě v nich často kdosi nepatrný, nebo i bezejmenný změni chod velkých dějin a příběhů. Na rozdíl od princů a králů jsou hrdiny této pohádky ti nejobyčejnější a nejopuštěnější lidé. Kulisami jsou jim místa kolem silnic, benzinky, betonové plácky a předměstí. Přesto si k nim, navzdory mnoha překážkám, proráží cestu naděje.

<https://www.baobab-books.net/product/gloria>

O autorovi

Timothée de Fombelle (*1973 Paříž) je francouzský spisovatel. Pochází z rodiny architekta, je druhým z pěti dětí, část dětství prožil s rodinou v Africe. Jeho manželkou je herečka Laetitia de Fombelle, mají jednu dceru. Získal titul CAPES de lettres a pracoval jako učitel literatury. Od sedmnácti let psal a režíroval divadelní hry. Jeho první knihou je dvojdílný Tobiáš Lolness, fantasy vyprávění o chlapci vysokém půldruhého milimetru a žijícím na stromě, určené větším dětem. Kniha byla přeložena do dvaaadvaceti jazyků. V roce 2007 získal Tobiáš Lolness Andersenovu cenu a Velkou cenu mladých čtenářů. V roce 2017 vydal Timothée de Fombelle svoji první knihu pro dospělé, autobiograficky laděný Neverland.

<https://www.baobab-books.net/author/timothee-de-fombelle>

Předpokládaná délka práce s knihou – dvě vyučovací hodiny českého jazyka. Vzhledem k rozsahu knihu čteme celou, doporučuji alespoň 2 výtisky pro třídu.

Pomůcky: mapa světa, pracovní list

EVOKACE

1. Těkej – Stronzo

Žáci si v zájemně sdílejí co všechno ví o vlaštovkách, vždy jednu informaci, několikrát opakujeme.

Veškeré informace, které si sdíleli poté zapisujeme na tabuli.

2. Brainstorming

Otázka – Co očekávají od vánočního příběhu, jaké má znaky? Žáci zapisují do pracovního listu (bod 1.). Následně sdílí ve třídě a společně znaky shrnujeme.

UVĚDOMĚNÍ

1. Žákům přečteme text:

„Vlaštovky Vánoce neslaví. Když přichází zima, už se koupají ve vlhkém vzduchu nad africkými pralesy. Vykreslují ve vzduchu osmičky. Stoupají do velké výšky a potom se vrhají střemhlav dolů, na několik vteřin se obracejí zády k zemi a zlehka se dotýkají špiček stromů, rozrážejí clonu listů a květů nad lesy.“

2. Nyní žákům sdělíme obsah knihy, se kterou budeme pracovat.

„Ačkoliv vlaštovky Vánoce neslaví, může se jejich osud proplést do vánočního období i do osudu jiných...“

3. Následuje společná četba s předvídáním.

Společně čteme po stranu 19, čtení ukončíme textem:

... „Freddy počítal. Brzy to bude sto dní, co s ním nikdo nepromluvil ani slovo. Vlastně už zapomínal některé zdvořilostní fráze: *Dobrý večer. Popojed'te, prosím. Sto dní.*“

Znáte ještě nějaké jiné zdvořilostní fráze? Odpovědi zapisujeme do pracovního listu (bod 2.)

Knih je zde doplněna ilustrací (viz příloha 1). Co je vedle něj na sedačce? Co asi obsahuje?

Žáci sdílí své nápady nejprve ve dvojici, poté několik z nich se třídou.

Dočteme na konec strany 21. Společně odhalíme, co je tím tajemným předmětem a proč je pro Freddyho důležitý.

Zjistíme u žáků, kdo správně odhadl.

Společně čteme po stranu 25, čtení ukončíme textem:

... „Za tuto proměnu vdělila malému chlapci, který ji zachránil a kterého už příští rok na břehu řeky Kongo nenašla. Kam odešel?“ Několik týdnů ho

hledala. Desetiletého chlapce s očima stějně černýma jako ty její. Kdyby se jejich cesty zkřížily, možná by si ani nevybavila jeho rysy. Věděla jenom, že měl jednu ruku, pravou. Ta druhá končila u lokte a byla zašitá v prázdném rukávu košile.“

Na mapě si ukážeme řeku Kongo. Kde ji najdeme? Co o dané zemi, světadílu a obyvatelích víme? Jak a proč se ocitla vlaštovka v Africe? Proč měl chlapec pouze jednu ruku?

Návodnými otázkami směřujeme k tématu občanské války v Kongu a migrace.

Kam mohl chlapec odejít? Své tipy zapisují do pracovního listu (bod 3.) Žáci poté sdílejí ve dvojici. 2 – 3 sdílí se třídou.

Společně čteme po stranu 30, čtení ukončíme textem:

... „A potom, při poslední zatáčce ve vzduchu, si v sousední ulici povšimla čtverce bílého světla, kterého postupně ubývalo. Právě se tam zatahovaly dveře garáže.“

Kam se Gloria ukryla?

Společně čteme do konce starany 37, čtení ukončíme textem:

... „Na bedýnkách se zmrzlinou někdo seděl a díval se na něj. Měl na sobě vlněný kabát, šálu a čepici. Tomu muži bylo něco přes dvacet let, měl tmavou plet', vousy pokryté jíním.“

Rozuměli žáci všem slovům v textu? Ověříme, zda vědí, co je „jíní“.

Kdo je tajemný muž? Kde se v dodávce vzal a proč?

Žáci zapíší své odpovědi do pracovního listu (bod 4.)

Ve čtení pokračuje učitel po stranu 38, čtení ukončíme textem:

... „Nebýt téhlé poruchy, zmrzl byste tu. Chtěl jsem vyjet až za dva dny. To byste nepřežil. Máte velké štěstí. Děkuji. Mně neděkujte. Moje zásluha to není.“

Kdo mladíkovi zachránil život a jak?

Společně čteme knihu do konce.

Kdo byl tajemný mladík?

Už víte, co vlaštovku nutilo v zimě letět opačným směrem než do Afriky? (intuice)

Jak říkáme chování, které nutí např. zvířata ale i lidi jednat účelně, aniž by měli zkušenost nebo se to učili? Schopnost tušit věci, které nejsou smysly poznatelné? (instinkt)

Ukončení 1. vyučovací hodiny

V závislosti na rychlosti čtení a hloubce diskusí 1. hodinu ukončíme o 10 minut dříve. Žáci zapisují souvislým textem své tipy, jak se bude příběh vyvíjet dále do pracovního listu (bod Pokračování příběhu).

Dále žáci diskutují, zda se doposud v příběhu nějak odrazilo to, co jsme si na začátku uvědomili o vlaštovkách a vánočních příbězích.

Zahájení 2. vyučovací hodiny

Vyučovací hodinu zahájíme reflexí dosavadního vývoje příběhu (dobrovolníci).

Poté ve dvojicích sdílí své tipy na další vývoj příběhu. Dobrovolníci sdílí se třídou.

Pokračujeme ve společném čtení.

REFLEXE

Žáci zhodnotí, nakolik odhadli další vývoj příběhu. Dobrovolníci sdílí své verze se třídou. Čí osudy se v knize Gloria prolínají? Jedná se tedy o novelu, povídku nebo román? (pracovní list, bod 5.)

Co má společného příběh vlaštovky Glorie a mladíka ve Freddyho chladícím voze? Proč oba cestovali mimo svůj domov?

Navedeme k tématu migrace. Viz křížovka (pracovní list, bod 6.).

Řešení křížovky: Migrace – přesouvání, lidská/zvířecí a její důvody – společná diskuse.

Byla pro mne Gloria vánoční příběh? Ano/ne – obě odpovědi žáci zdůvodní (pracovní list, bod 7.)

Sebehodnocení žáků: Vyplněním celého kruhu nebo části zhodnotí, nakolik se jim práce dařila. Zapiší také, co je na lekci zaujalo.

Pracovní listy pro žáky

1.

Vánoční příběh

2. Zdvořilostní fráze

3. Kam mohl chlapec odejít?

4. Kdo může být tajemný muž z dodávky? Kde se tam vzal a proč?

5. Čí osudy se v příběhu prolínají?

-
-
-

O který z žánrů se jedná? Zakroužkuj svou volbu a připiš své zdůvodnění.

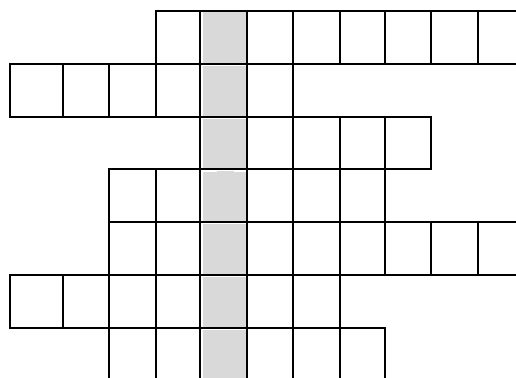
Román

Povídka

Novela

6. Co spojuje vlaštovku Glorii a mladíka z dodávky? Řešení najdeš v křížovce.

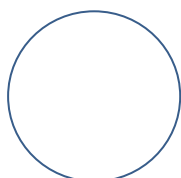
1. Co vozil řidič ve své dodávce?
2. Mladík z dodávky cestoval do
3. Jméno vlaštovky
4. Název světadílu, kam vlaštovky odlétají
5. Druh ptáka
6. Stát, ve kterém řidič dodávky žil
7. Jméno řidiče dodávky

7. Byla pro mne Gloria vánočním příběhem? Ano/ne – obě odpovědi zdůvodni

Pokračování příběhu:

Hodnocení (kruh vyplň dle pokynů učitele), napiš, co tě na této lekci nejvíce zaujalo.

Příloha 1

